2467

No 216 in list　　2467

कु

माघदूर्घटम् - राजलुण्डः प. ६

श्लो. १५

॥श्रीगणेशायनमः॥ क्रीडामद्भुतदुघटानि॥ कथंवसन्नददृशेतिलिट्॥ या०॥ परोक्षेविदितोसौ॥ उ०॥ धा
तुसंबंधेप्रत्ययइतिलिट्॥ असाधुत्वं॥ हिरण्यगर्भांगजन्मेतिकथं॥ या०॥ अंगजन्मशब्दः अंगिरसःपुत्रेवर्त्तते॥ नायं
नारदोब्रह्मणओरसः॥ किंतर्हिमानसः॥ उपमानात्मनेसवर्त्तिष्यति॥ यथासरसिशब्दःस्वरूपपदे॥ स्फुटोपमंभू
तिसितेनशंभुना इतिकथं॥ या०॥ तुल्यार्थैरतुलोपमाभ्यामित्यत्रातु अतुलोपमाभ्यामितिनिषेधात्॥ उ०॥ स
हयोगेप्रवृत्त्यादित्वान्तृतीया॥ द्रव्यवाहनमितिस्यात्॥ उ०॥ वाहनमायाअर्घाहितं उक्तादिसर्घमन्निधीयते॥ अ
र्होर्थेदिंडादिभ्योइति नविष्यति॥ सकांचनेतिसयटं वाधित्वा प्राणिदिभ्योमिति अग्नसाधु॥ इदंलिखितंप्राकु
उदीर्णरागस्फुरितेति॥ नोवादिकस्रगताविस्मस्यप्रयोगः॥ अनन्यगुर्व्याःस्तनकेनेतिकथं॥ या०॥ अन्यनन्योगुरुर्यस्य
इतिवाक्येनुपसर्जनादित्यनुवृत्तौवोतोगुणवचनादितिङीप्नस्यात्॥ यथाबहुऊरुकुटापुरीत्यत्रऊङितिल १
क्षणोऊङ्नभवति॥ अनन्यगुर्वीयस्याइतिवाक्येनघृतश्वेतिकप्स्यात्॥ अनन्यगुर्वीतिपाठः यथानन्वा
इति॥ अन्येतुसमासं नविधिमनित्यमाहुः॥ यथाबह्वास्यतत्नागी— ति॥ अपरेतु॥ अनन्येनस्वेनगुर्वीति
तृतीयासमासःसमादियेते॥ समुग्धकांतास्तनसंगभंगुरैरितिकथं॥ या०॥ कर्मकर्त्तरिभंजभासमिदोघुरजि
ष्यतइतिभाष्यं॥ अत्रचस्तनसंगेनभंगुरैरितिकृतं॥ उपचारश्चस्तनसंगेनभंगुरत्वं॥ टीकाकारस्तुकु
टेनविघटेत्रित्यावदयते॥ विलंघ्यलंकांनिकषाहनिष्यतीतिकथं॥ या०॥ अतीतेत्वाङ्तेलिटाज्ञघनेत्तिकु
र्क्कं॥ नतएवस्मरसीत्युपपदेनिक्षावचनेत्ल्डइतिलट्॥ इतिश्री०मा०दु०प्रथमःसर्गः॥ १॥ द्विषसुरानि

तिकथं॥ सुरद्विषस्सुरारिः द्विषो मित्रे इति शतृप्रत्ययः षष्ठी तु न लोकाव्ययेति निषेधात्॥ षा॥ एकाकिनोपीति क-
थं॥ एकाकी नाथ्येन तस्यैवैकसंख्यावाचित्वात् एकवचनेन भवितव्यं॥ उ०॥ एकशेषाद् द्विवचनं भविष्यतीति॥ वि-
शेषविदुषः शास्त्रमिति कथं॥ या०॥ शतुर्वसो तत्र न लोकाव्ययेति षष्ठ्यां निषिद्धायां द्वितीया समासः समासलक्ष-
णाभावात् द्वितीयेति योगविभागात्समासो भविष्यति॥ कथं स्तपदपरनिन्दइति॥ या०॥ निदाविदारणे॥
अनिनिरिति॥ नत्वविदारणवाचित्वात् किं नाभाव्यं॥ पदसंस्कारपक्षेण स्वसाधुत्वाद्द्विदलवचनाद्वा॥
अन्येतिखिनागाभाणविदारणं॥ पुरमाजातशात्रवीमिति कथं॥ या०॥ उभयपदवृद्धिलक्षणाभावात्॥
उत्तरपदस्य चेति भविष्यति॥ यथाशेषे॥ इत्यद्विकारोपि॥ अन्ये तु अजातशात्रवीमिति पठन्ति॥ इति मो श्री
दु॰ द्वितीयः सर्गः॥ २॥ आगस्त्यमुक्ता श्रुरिति कथं॥ या०॥ तिन्नतेसूर्यति घागस्त्यमस्यानो यनुप-
धायादिति लोपे सत्यागस्त्यमिति स्यात्॥ या०॥ आगस्तीयाः छात्राः॥ आगस्त्यस्य यञ्ञाद्ये चेति नियमान्न भव-
ति॥ पिपासतस्तस्य मदीश्वरं भ्रन्निदापटीयानिति कथं॥ या०॥ निदविदारणे॥ अन्यत्रविनियते॥ अत्र निदाप्रति-
पदोनिधीयते॥ पदसंस्कारात् साधुर्भवति॥ यतः सङ्क्षेत्यत्र श्लोके यत्र तत्रेत्यर्थे यत स्त इति जल्हन॥
आपादित्वात् सत्रस्यर्थेतसि॥ अनेकशः संस्कृतमथन स्यानवंनवश्रीतिरद्दो करोतीति कथं॥ या०॥
प्रकारे गुणवचनस्येति द्विर्भावे कृते कर्मधारयवदुत्तरेष्विति कर्मधारयत्वात् सुकि नवनमिति स्यात्॥
ननु वीप्सायां द्विर्वचनं भविष्यति॥ नाक्रियागुणाभ्यां युगपद्व्याप्तुमिष्टा वीप्सा॥ यथाग्रामोग्रामोरम्य

णीयः॥ उ०॥ गतानुगतिकतया कविप्रयोगः॥ अथवा भवस्तवं। णस्तको। कर्मणि रुदादरपृ। न चावाक्यसद्भा
वः। अनुपपदमिति नित्यसमासस्यात्। ननु चगपसर्गादिषु स्तोर्घोकि रिति न भविष्यति। न परत्वात्कर्मण्य
द्विकरणेवेस्यस्य विधेरेतदेव विषयः। उ०॥ पदसंस्कारपदे निर्द्विशाब्दं व्युत्पाद्य घपश्च इत्यादिना
संबंधः। एवंपीतत्वाजलानां निधितेति। अस्तभसां निधिरिति। व्रीडादिवान्यासगतेरितिकथं॥ या०॥
पुरोश्च हलइत्यनेन कारेच्चते व्रीडेतिस्यात्॥ नवा उत्तस्फी व्रीड इति निर्देशाद्व्रीडमित्यपि विक्रमा
दित्यश्च व्रीडं व्रीडेत्युवान्॥ विक्रंसयाचत्रिमपत्रपंक्तेरितिकथं॥ या०॥ स्तुक्रमोरनात्मनेपदनि
मित्तइति इ[illegible]ट्प्रत्ययेन भाव्यं॥ उ०॥ आगमशासनमनित्यमिति। अथवा चिक्रंसे आत्रिमपत्रि
पंक्तेरिति योजना। जिघांसयेति पाणांतरमादुः परे। अन्येउपसर्गाद्वृत्यात्मनेपदनिमित्तत्वाभा २
श्रित्य रउभावभावदंते॥ इति श्रीमा० टी०॥ ३ ॥ कथमुदयति विततोर्ध्वरश्मिरज्जाविति॥ या०॥
अयगताविस्यस्य उदयमानइति स्यात्। इण गताविस्यस्य उदीयमाननमिति॥ उ०॥ इ कि ट
गताविस्यस्य भ्वादिकस्य रूपमेतत्॥ उक्तं॥ कथं लसमानन चाश्रुक इति॥ या०॥ लसतिरपंपरि
स्मैपदी। तथा भवन्ति॥ वयिविलसति नुस्वंवदनोलोकेनेनेति॥ उ०॥ ताच्छील्यवयोवचनशक्तिषु

वानस्य प्रयोगः ॥ कथं ऊमेरन्निगुफ तालि चे ताइति ॥ या० ॥ गुफ गुफ ग्रथने इत्यस्मदनिदितामित्यादिना
नान्नुकासिके सुनी यन्मुफि तम्मिति स्यात् ॥ न० ॥ गुफशब्दात् घञंतात्तारकादित्वादित्वंचु ॥ नात्र कांतमुपगी
यतेतिकथं ॥ न० ॥ तयोरेव तत्स्यर्यखलर्थाद्रीतिवचनात् ॥ कर्त्तीरिक्तोन स्यात् ॥ आदिकर्मणि क्तः ॥ कर्त्त
रिचेति नविष्यति ॥ इति श्रीमा० दु० चतुर्थः सर्गः ॥ ४ ॥ सखिव्यपर्युः सन काजिचपुष्येति कथं ॥ या० ॥ तव्यो
लिटी त्यं त्वे प्रतिषिद्धे सति संप्रसारणं । संप्रसारणा । अयं च कार्यंतिरवचनीयो भवति इत्या या० ॥ देशे श्वा
दित्वात् प्रसारणपरपूर्वयोः कृतयोर्विद्धरि स्यात् ॥ उ० ॥ ज्ञापकसिद्धं न सर्वत्र त्ययादेशो भवति । अन्ये
तु सिञ्चिकुरत्वरादि कौशांतिर्वा लोकगणमगणोयं । पण्यपूर्णीपाणि ॥ पाणिन्नो विपाणि निमितिकथं ॥
या० ॥ गण यत्तेरयो यदि कूतेणिव लोपेन भाव्यं । णेरनिदीत्य च कारस्य विज्ञापेत्यतो विभाषाग्रहणमनुव
र्त्तते इति क्षित ॥ तेन णि लोपाभावपक्षे गुणो गुणेय इति रूपं । अन्ये तु आपिगणयपण्यपूर्णीपणामिति
पाठमाहुः ॥ रुद्धो रुदंतम्च वयणाप्त संरं निपेतुत कथं ॥ या० ॥ सर्गेरिपो नावात् । घञी सार इति स्यात् ॥ उ
पतोष्टे चति । विरणासामर्थ्यादन्यतोपि भवति । बहुलवचनाद्वा । इति श्रीमा० दु० पंचमः सर्गः ॥ ५ ॥ अव
लयन्खलयन्नम रुद्धा वदाविति कथं ॥ या० ॥ वलेर्धन्ति त्यस्यन कारांतत्वादागकन्नेगः । नवानुस्वारः । व
कारस्य पदांतत्वात् । परणि श्राति नेदे पियमकं भवति । यथा पाटी यदित्स्ययोर्विकारयोर्निर्देयमस्त्य सकिनसा
नोदयेनारुणिदिन्नपुष्ये विनानानां श्वतानामालाभालाटपूर्वेति ॥ उल्लयति स्म विलोचन तारका इति क

मा०दु०

कं॥ या०॥ कुलनन्मादनेइत्यस्मान्निलनतातिनवति। कुलशब्दात्आतिऽपदिकणिवाग्रूपं॥ कुलतुन्मादनइत्य
स्मात्कुलयतीतिनवति। प्रियतमायवपुर्गुरुमत्सरच्छिदुरपेतिकथं॥ या०॥ विदिभिदिच्छिदेः कुरच् इतिकर्म
कर्त्तरिकुरच्चानाव्यं। नचात्रश्वतदुच्छेदंनशालता। पदसंस्कारपक्षेसाधुत्वमस्यवाच्यं। गुरुमत्सर
स्यस्तवएवच्छेदनशीलताकोकतिपुरुषोत्तमदेवः। परिवादिनीस्वरजितारजिताववशामायथुः पथिक
इतिकथं॥ या०॥ रजेर्णौमृगरमणउपसंख्यानमिति। केथेनलोपोनास्ति। नहिपथिकामृगाऽदृष्टेः
पथिकानांसादृश्यात्। मृगाइवमृगाइतिपुरुषोत्तमदेवः। अन्येतुमधुकरैर्द्दैनुनिर्नस्यात्॥ काननेव
क्लोरैरेणविरहारणेनजितानिभृता। जिघ्रअनिनावाविकचाकिंशुकसंहतिरुच्चकैरितिकथं॥ या०॥ दृग्र
योर्दीर्घएवातिनचदीर्घयोर्विधानाद्दृग्यतेतिस्यात्॥ उहितताज्ञात्यर्थतानावाधुनास्ति। पदसंस्कारेश ३
ङ्कविष्यति। मदुतयादृदयेतिकथं॥ या०॥ इगताविंत्यस्यानेकार्थत्वात्धातूनामितिवचनात्उपत
पार्थिवर्त्तते। उतयेतिनवति। न्यासकारेणइ इयोर्दीर्घश्चेत्यस्यव्याख्यानोदृ ज्ञापतायइत्यस्यरूपमेतदि
त्यनिधीत्र॥ नहिमहाहिमहानिकरेनवद्दितिकथं॥ या०॥ ब्राह्मणब्रूएवृत्तेष्वित्यत्रनियमस्याकारी
तत्क्विपानवाव्यं॥ बहुलचिह्नंदसीतिबहुलग्रहणस्यपूर्वेणसंबंधात्। व्यभिचारेसति अन्यत्राप्युपपदेक्वि
प्भवति। यथाब्रह्मत्तमपिचाण्डालं कंपंतमुनिर्महान्। कुमारसंभवेच॥ वृत्रस्यहंतुः कुलिशंमिति। अ
नावनीकेतनवेजयतीतिकथं॥ या०॥ अनायतेः कर्त्तरिक्युट्लक्षणनावात्॥ उ०॥ ल्युट्कोबहु

नमिति बहुवचनात्॥ इति श्रीमा० दु० षष्ठः सर्गः॥ ६ ॥ स्रुतनुमसकृमनुपालयानुयातीति कथं॥ या०॥
नखदूतेन खशब्दस्यानाभिधायकत्वात्॥ उपचाराद् विष्यति। यथा खेदेये शब्दत्रयोगः॥ समुपहस्तनवि
चकारकोरकाणीति कथं॥ या०॥ कलिकाकोरकः पुमानिति पाठात् क्लीबत्वानुपपत्तेः नपुंसकलिंगे पिह
रुप्यते। तथाच॥ महतचंद्रसमुसंहारे॥ माधवीकोरकाणीति। अन्येगतानुगतितया कचित्प्रयोगमाहुः। अ
धिकमधिकमदर्नेन मानिप। तीकथं॥ या०॥ नाध्यद्वित्तत्पर्थेव्ययं विना कीति समीपेषु। उकिनलुमसे
ति प्रत्ययलक्षणनिषेधात्॥ युष्मदस्मदस्मदेशानुपपत्तेः। अपियुष्मदिति स्यात्॥ त्वछछदोयं विनक्ति
रूपको यं निपातः॥ त्वछहोत्रवाकोस्ति तस्यापि स्वादिति॥ इति श्रीमा० दु० सप्तमः सर्गः॥ ७ ॥ आनानेत्र
रसिनतनुवावगोष्ठे चापल्यार्थेति कथं॥ या०॥ युवादित्वात् हायनांतयुवादिभ्योण् इत्यणि चापलमि
ति स्यात्। तथाह उचापलदोषेत्यादि। ब्रह्मणादित्वाष्यञ् भवति। व्यास्तु-हीमूपूनिसारणतहामदीव
न्नीति कथं॥ या०॥ अहोषु-लह इति निपात्यते। रूतह इति॥ अहोधित्पुपलक्षणमेतत्॥ खेलनमात्रे
पिवर्त्तते॥ अहोषिति। बहुवचनमीदृशादिति केचित्॥ इति श्रीमा० दु० अष्टमः सर्गः॥ ८ ॥ निरंजसामु
पचयायकेलोइ इति कथं॥ या०॥ करणाधिकरणेचेति किप्रत्ययो भवति॥ निधिरिति स्यात्॥ गंधस्येदुत्कृतिः
पदसंस्कारोन वाक्यसंस्कारः॥ इति श्रीमा० दु० नवमः सर्गः॥ ९ ॥ नम्रबाणसहकारसुगंधाविति कथं॥ या०॥
सहस्य पसः। संज्ञायामिति सकार इति स्यात्॥ ननु सहकारः। गंधस्येदुत्कृतिसुरभिस्य इत्यत्र तदेकांतग्रह

णं कर्त्तव्यमितिवचनात्॥ अन्ये दयेन गंधनं सुगंधश्च शब्दानुपपत्तेर्मधुविशेषत्वेच। इकोविन्नुमिति सुगंधिनी
स्यात्। वोपसर्जनस्येति वा ग्रहणस्य पूर्वेणानिसंबंधात्सावव्यवस्थितविभाषा विज्ञायतेतिन भवतिसको
रः। सुगंधिशब्दस्तु स्याघनगन्धवाणसहकारं तत्। सुगंधश्चेति कर्मधारयः त्वमपि भवति। भत्रीदिषु भाषि
तपुंस्कं पुंवद्भाव[illegible]लस्येष्टुतिपुंवद्भावः। वा स्त्रियाति। ज्ञतपरि[illegible]तिजननद्दतिकथं॥ या०॥ कर्मत्वाऽऽत्मनेन
रात्मनेपदेन भाव्यं। यथा भटो। ज्ञास्येधात्राविभ्राडितिविस्त्रियेतगाडेस्त्र ऊडजालन भ्रमरो ध्यात्वंपठंतीति
सकर्मकता। अविश्वादृषो भवदसौ विवरागः॥ तत्त्वविशतीतमः सर्गः॥ अभवनयुग विद्धिलोवनाडि
द्दी युगलाढा नवसनीगम्भवितिकथाय। अविशब्दस्य सात् प्रभृतिनि चेति निपातसंज्ञा स्यात्॥ प्राग्धातो ४
रिति धातोः प्राक् प्रयोगस्यात्। एवंवा॥ वीरस्तवादिति प्राप्ति॥ क्रियायोगगतिसंज्ञा निधीयते॥ तत्र क्रियैवयोगः
क्रियायोगः। नतुद्रध्यादिनापि। तथाच भट्टिः॥ कुरोमस्य उद्दुवांचकार ज्वलनेचपपुः शब्दस्य क्रियायोगाभा
वात्॥ भवदितयोगेपि टिकाकाकारः॥ भ्रान्तमातिशायिकेनरसेनेतिकथं॥ या०॥ स्वार्थिकत्रयोगे[illegible]करण
स्याप्यपयादित्यवतोरातिशायिकः प्रत्ययः इति॥ भनुशांतिकादिस्तु नयपदवृद्ध्याप्रयोगदर्शनात्। संज्ञा
पूर्वकत्वात् नतु नरपदवृद्ध्याभावः। सस्वजेमुखमुरं प्रमदानामितिकथं॥ या०॥ तेभ्यः। नामितिसंप्रदा
नसंज्ञायां प्रमदास्य इति स्यात्॥ उ०॥ मात्र स्वव्यर्थता। वितर्दिसास्वदे स्वादुभक्तमित्यर्थः॥ व्यं जिनां जितदश
मितिकथं॥ या०॥ अजे निष्ठायां यस्य विभाषेति इतिइणिनषेधेन भाव्यं। नन्नु रूढदशातिस्यात् चौरादित्वाद्धि

केलिकानिर्वाणाद्भविष्यति॥ त्वल्लोकमानातिता अजनमं जागुरोश्चिह्नलदस्यकारः॥ तरकादित्वादेतन्काइतिह्यसुरवि
द्विषां गिरिरिति कथं॥ दिवादिगतेर्शनामस्य द्विरिति स्यात्॥ छालेव। तत्रविषमात्रमिति नोदोक्तोपदेशास्येति
वाद्विनिषेधः॥ इति श्रीराजकुंडविरचिते माघकाव्ये दुर्घटे दशमः सर्गः॥ १० ॥ मगधामाधवायेति कथं॥ या०॥ दि
रितिक्रियमासंबध्यमानस्य संप्रश्नाद्दानलक्षणाभावात् क्रियाग्रहणमपि कर्त्तव्यमिति संप्रदानत्वं प्रतिदिशन
परस्त्रीतिकथं॥ या०॥ विप्रोनुव्यजाभावेदिशाशब्दस्य प्रति दिगितिस्यात्॥ अयस्त भासरणवायामिति स्यात्॥ तद्विश
अथवा भाष्यकारमते हलंतादपि टाप्‌ तेदिशाशब्दस्य भया भावेरूपं पाला। वातायनेभ्य इतिकथं॥ या०॥ जलशब्दस्य न
पिधानवातातपनानिधानपुनरुक्तिदोषः। जाजाले समूहः जालवातायनमितिमध्यमपदलोपी समासः॥ अथ
वा वास्मायनं वातायनं मध्ये नद्दवतथैव पूर्णमिति कथं॥ या०॥ करणेन तृतीयायाम धुनेतीस्यात्॥ न०॥ पूर्णगु
णसहितार्थस्य बद्ध्यनिश्चापकोरणाषष्ठ्या विनविष्यति। यथा ओदनपरिपूर्णाः छात्राः अतइतिकथं॥ तपवकरा
समुत्रात मक्रामयंनायक इति॥ या०॥ सुप्रतेसुखेतिबहुव्रवसभासांतस्य निपातनात्॥ सुप्रातःकरोत्यर्थसुप्रा
तमिति स्यात्। यथानद्दो॥ सुप्रादित्तसस्यतादिति। तस्मात् सुप्रातराह्व मितिपाठोयुक्तः॥ इति श्रीमा० दु० एकाद
शः सर्गः॥ ११ ॥ सव्याक्रुक्तोनरकस्य विक्रुवइतिकथं॥ या०॥ उद्घोरणानीलोकादि सूत्रेणषष्ठीकितहि कोशवि
ज्ञायांशेषषष्ठ्या। करोजहतनिषादमितिकथमात्मनेपदं कर्मकरणे निरित्यादि सूत्रेणात्मनेपदविधीयते॥
कर्त्तर्येवरणर्यक्त्वाय व्यति। अरण्यं तावस्त्रशायांयेकर्तृकर्मणि। अंतातिरण्यंतावस्थायामपिनवर्ते। यदात्मनेपदमितिन्नावि
दइत्यदोषः। वृत्तिकारमते विश्वेत्यात्मनेपदमत्रविधातव्यं॥ अथोद्दयेषामपि मेदिनानतामितिकथं॥ या०॥ सर्वनाम

संज्ञा नावात्स्फुरानन्नाक्यं। विभाषाजसी तत्रविभाषाग्रहणस्य व्यवस्थितविभाषात्वात्। हृयशब्दस्य उभ्रहणाद्धयस्या
पि। अथवाहृयपरीक्षमात्मसे दोच विश्वरतिस्यात्॥ वाहिताग्न्यादिष्वतिनिष्ठायाः पूर्वनिपातः॥ कृत्वेसमः स्थालीस्थ
चत्यपुनरातनीनदीतिकथं॥ या०॥ नहिदाम्स्थलीतस्मात्स्थलसमः कृत्वेतिप्राप्ते समिकदेवस्थलाउत्पत्तिसंबं
धः॥ इति श्री मा० टु० द्वादशः सर्गः॥ १२ ॥ अरराडाग्निनिरिक्षजनिपांडुना नयाद्धि ति। कथं॥ या०॥ पांडयते
र्विदकनिधिपांडुरेतिस्यात्॥ पांडुशब्दात्कृतं करोतीति पिंडेणाएपः सस्त्रेयोपुजितियुवापांडुनेतिस्यात्॥
चालिशात्पपरेणगिरनितिकथं॥ या०॥ नहिपूर्वमित्यर्थपरेणतस्यप्रयोगोदृश्यते। परेणतप्राप्तानशालि
[illegible]शालिदितिपूर्वादिकूथदाव्याहारेणपंचमी॥ इति श्री मा० टु० त्रयोदशः सर्गः॥ १३ ॥ गुणगुणाइति[illegible]न
बंध्यवारयदितिकथं॥ या०॥ गुणोस्यास्तीत्यर्थायतोलक्षणनावात्लोन्यतोपिदृश्यतेति। यतः परलोक
उिक्षवदितिकथंसमास[illegible]॥ या०॥ धयष्ठालेचन्तलोकादिसूत्रेणनिमित्तात्परलोकउिवदितिद्वितीयायोग
विभागात्समासः॥ इति श्री मा० टु० चतुर्दशः सर्गः॥ १४ ॥ तददद्धकारमितिस्कतिपदोकथं॥ या०॥ हेतु
ज्ञावारिजास्ति। स्वार्थणिजस्वातिस्वार्थोणिचः॥ अथवारणकारः॥ कारोस्यजातइत्यर्थेतारदित्वादिना
पाहासकारएकेतिनिरामितिनलोपः कथंतिजंतेनसमासानावात्॥ अथच्छेपेपूर्वसंख्यातमितिनलोपः
स्फुरमाणनेत्रअसुमतिकथं॥ या०॥ स्फुरस्फुरणे तुदादिभ्यः परस्मैपदीत धीलपवचनेवयोशक्तिषुवा
नशाति॥ उ०॥ शानन्नविष्यति॥ इति श्री मा० टु० पंचदशः सर्गः॥ १५ ॥ अनुरकनुतेब्यवधानंनमितिद्रष्टा
शब्दस्याक्योयसाकर्मत्वेविविनक्तिरदर्शने। कुरुसउकिथंतस्यराजनशब्दस्यप्रयोगः॥ इति श्री मा० टु० षो

घुघु इत्ते सपदि सपदि तदं ञ्चु राशि ते ति कथं ॥ या॰॥ ह्णुन्यति । ह्णुन्यहिस्यः परस्मैपादित्वात्‌ तङा-
स्ति ॥ न॰॥ कर्मव्यतिहारे नविष्याति । एवं चुहुनेह्लुषात्तां मनः ॥ वर्ष्टं हारगऊपतय इति कथं ॥ यो॰॥
द ह व दि वृद्धो इत्यस्य परस्मैपादित्वात्‌ ॥ न॰॥ कर्मव्यतिहारे नविष्यतीति चेन्नितानाद्यसादित्वादा
त्मनेपदाविधानात्‌ ॥ न॰॥ शेषार्थनिंचसो निषध इति न्यागवृत्तिः ॥ न॰॥ नत्यांतरे नविष्यतीति तित
ञायावत्‌ ॥ वृद्धसिरे कर्मणि राजपतिभिरितिपाठान्यत्तो विस्ना ॥ १७ ॥ इतिश्रीराजउडविर
चिते माघकाव्यदुर्घटे [illegible] सर्गः समाप्तः ॥ १७ ॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु